

opinie

Rezultatele preliminare ale Conferinței privind viitorul Europei

Cea de-a doua sesiune plenară a Conferinței privind viitorul Europei a avut loc în perioada 22-23 octombrie 2021, la Strasbourg. Plenul a fost compus din reprezentanți ai Parlamentului European, ai Consiliului UE, ai Comisiei Europene, ai parlamentelor naționale și ai cetățenilor. Aceștia din urmă au fost reprezentați de grupurile de dezbateră (patru formate a câte 200 de cetățeni europeni), care și-au desemnat delegații (câte 20 pentru fiecare grup) înainte de sesiunea plenară. Rolul celor patru grupuri de dezbateră este acela de a prelua contribuțiile colectate prin intermediul [platformei digitale](#) și de a formula un set de recomandări care sunt analizate în plenul Conferinței.

România a fost reprezentată la sesiunea plenară de către [16 participanți](#), fiecare reflectând apartenența la o instituție sau la un grup de dezbateră, astfel încât să fie asigurată diversitatea perspectivelor asupra viitorului Uniunii Europene. Au luat parte la discuții: Iulia Matei și Iulian-Vasile Popescu (reprezentanți din Consiliul UE), Clotilde Armand, Emil Boc (aleși locali), Alin Cristian Mituța, Siegfried Mureșan și Victor Negrescu (membri ai Parlamentului European), Claudia Banu, Rozália-Ibolya Biró, Gabriela Crețu și Radu-Mihai Mihail (membri ai Parlamentului Național), Laurențiu Plosceanu (reprezentant al Comitetului Economic și Social European), Alina Bârgăoanu, Sándor Dénesi, Daniela Dumitru și Claudiu Marian Vatau (membri ai grupurilor de dezbateră).

Sesiunea plenară a oferit momentul prielnic pentru a fi expuse și ideile tinerilor, care au fost centralizate în urma **Evenimentului European al Tinerilor (EYE)**, desfășurat la începutul lunii octombrie. Cele mai populare 20 de idei au fost incluse în [raportul EYE](#), printre care se numără: facilitarea reciclării în întreaga Uniune Europeană; egalitatea verde în rândul companiilor (ce prevede eliminarea stimulentei pentru folosirea combustibililor fosili); o abordare holistică a sănătății; un start mai bun în viața profesională (inclusiv prin crearea unei platforme prin care tinerii să găsească stagii remunerate în UE); educație pentru utilizarea în condiții de siguranță a platformelor de comunicare digitală; statul de drept (UE să verifice dacă statele membre respectă valorile fundamentale); drepturi egale pentru persoanele LGBTQI+; sprijin pentru tinerii refugiați din mediul academic; educația non-formală în școli; Europa federală ca proiect pe termen lung; un pașaport standardizat al UE; liste transnaționale pentru alegerile europene.

... pag 2

publicații

în acest număr

Romanian Journal of European Affairs - ediția de iarnă 2021

Numărul din decembrie 2021 al revistei academice *Romanian Journal of European Affairs* propune cititorilor săi teme precum: posibilitatea unei monede fiduciare digitale, rolul Pactului verde european în atingerea neutralității climatice, investițiile străine directe în statele din Europa Centrală și de Est, politica în domeniul concurenței a Uniunii Europene, implementarea Pilonului european al drepturilor sociale în contextul crizei generate de pandemie, tranziția spre o economie bazată pe hidrogen în economiile europene, poziția UE ca actor global în raport cu parteneriatul dintre China și Rusia.

Eugen Dijmărescu (consultant pentru Banca Națională a României și cercetător asociat în cadrul Institutului de Economie Mondială din cadrul Academiei Române) discută modul în care evoluțiile tehnologice recente determină instituțiile financiare naționale și internaționale să ia în considerare eventualitatea unei monede fiduciare digitale. În contextul acestei tranziții fundamentale spre noile tehnologii financiare, precum criptomonede, instituțiile bancare își propun nu doar să beneficieze de pe urma acestor inovații, ci și să limiteze potențialele riscuri asociate.

Al doilea articol, redactat de **Beatriz Pérez de las Heras** (profesor de dreptul Uniunii Europene la Universitatea din Deusto), propune o grilă juridică pentru analiza Pactului verde european și a rolului acestuia în atingerea neutralității climatice. În opinia autoarei, criza generată de pandemie și planurile de redresare economică par a contribui la intensificarea procesului ...pag 3

- 4 **Conferința ONU privind schimbările climatice (COP-26)**
- 6 **„România educată pentru o Europă a viitorului”, eveniment organizat în marja Conferinței privind viitorul Europei**
- 6 **Perspective româno-franceze asupra viitorului și unității Europei**
- 7 **Institutul European din România implementează cu succes proiectul EUREKA**

Rezultatele preliminare ale Conferinței privind viitorul Europei

[continuare de la pag. 1] Privitor la contribuțiile aduse de cetățenii europeni pe platforma multilingvă, care înregistrează peste 10 000 de idei exprimate, grupurile de dezbatere au reflectat asupra acestora în funcție de ariile tematice. Astfel, grupul de dezbatere 1 se referă cu preponderență la aspectele ce țin de o economie mai puternică, justiție socială și locuri de muncă; tineret, sport, cultură și educație; transformare digitală. Grupul de dezbatere 2 discută despre democrația europeană, valori și drepturi, statul de drept, securitate. Grupul de dezbatere 3 este legat de schimbările climatice și mediu, sănătate, respectiv misiuni ale UE. Referitor la grupul de dezbatere 4, acesta are în vedere chestiunea migrației și rolul UE în lume.

Pentru a prezenta principalele aspecte abordate în prima sesiune a grupurilor de dezbatere, sintetizate și în reuniunea plenară a Conferinței, am realizat un tablou de bord (Tabelul 1). Aceste teme vor fi completate de următoarele sesiuni ale grupurilor de dezbatere și vor contribui la formularea unor recomandări în cadrul sesiunilor plenare. De asemenea, este de menționat că, odată ce Conferința va fi finalizată cu un raport (estimat martie 2022), platforma va continua să rămână disponibilă tocmai pentru a facilita schimbul de idei între cetățenii europeni.

Tabelul 1. Tabloul de bord al temelor discutate în cadrul celor patru grupuri de dezbatere (prima sesiune)

Nr. grup	Direcții de lucru	Grupuri de teme discutate	Nr. grup	Direcții de lucru	Grupuri de teme discutate
1	<i>Lucratul în Europa</i>	Piața muncii Tinerii și ocuparea forței de muncă Digitalizarea la locul de muncă	2	<i>Asigurarea drepturilor și a non-discriminării</i>	Non-discriminare Egalitatea de gen Protejarea drepturilor omului, a drepturilor naturii și a animalelor Dreptul la intimitate
	<i>O economie pentru viitor</i>	Inovare și competitivitate europeană O economie sustenabilă Infrastructura digitală Taxarea Agricultura		<i>Protejarea democrației și a statului de drept</i>	Protejarea statului de drept Protejarea și consolidarea democrației Securitate Media și dezinformare
	<i>O societate justă</i>	Drepturi egale Echitate Securitate socială Acces la sporturi		<i>Reformarea Uniunii Europene</i>	Reforma instituțională Procesul decizional O integrare mai strânsă
	<i>Învățarea în Europa</i>	Identitatea europeană Schimbul cultural Armonizarea educației Educație digitală Calitatea, finanțarea și accesul la educație Educație pentru mediu		<i>Construirea identității europene</i>	Educația privind democrația Valorile europene și identitatea Informații despre Uniunea Europeană
	<i>O transformare digitală etică și sigură</i>	Democratizarea digitalizării Securitatea cibernetică Protecția datelor Digitalizarea în condiții de sănătate		<i>Consolidarea participării cetățenești</i>	Participarea cetățenilor
3	<i>Mijloace mai bune de trai</i>	Stiluri de viață sănătoase Educație pentru mediu	4	<i>Autonomie și stabilitate</i>	Autonomia UE Frontiere
	<i>Protejarea mediului și a sănătății noastre</i>	Un mediu natural sănătos Protejarea biodiversității Alimente sigure și sănătoase		<i>UE ca partener internațional</i>	Comerț și relații într-o perspectivă etică Combaterea schimbărilor climatice la nivel internațional Promovarea valorilor europene
	<i>Redirecționarea economiei și a consumului</i>	Produse echitabile, acces egal și consum just Reglementarea supraproducției și a supraconsumului Reducerea deșeurilor		<i>O UE puternică într-o lume pașnică</i>	Securitate și apărare Procesul decizional și politica externă a UE Țările învecinate și extinderea
	<i>Către o societate mai sustenabilă</i>	Un transport prietenos cu mediul Susținerea schimbării Energia regenerabilă în prezent		<i>Migrația dintr-o perspectivă umană</i>	Remediarea cauzelor migrației Considerații umane Integrarea
	<i>Grija pentru toți</i>	O înțelegere mai amplă a sănătății Acces egal la sănătate pentru toți Consolidarea serviciilor de sănătate		<i>Responsabilitate și solidaritate în întreaga UE</i>	Distribuirea migrației O abordare comună în materie de azil

Sursa: [Platforma multilingvă a Conferinței privind viitorul Europei](#)

opinie

Exercițiul Conferinței privind viitorul Europei este unul aparte și pentru că oferă posibilitatea ca cetățenii să se afle la masa discuțiilor împreună cu aleșii locali, regionali sau europeni. Viziunea asupra viitorului Europei care se va concretiza în urma acestui proces va beneficia de legitimitate sporită, iar recomandările elaborate vor reflecta această abordare de „jos în sus”. În același timp, este necesară o reflectare asupra gestionării așteptărilor cetățenilor europeni și înțelegerea faptului că Uniunea nu este compusă doar din oameni ce susțin aprofundarea proiectului european. Cu toate că există un grad de încredere destul de ridicat în Uniunea Europeană, efectele generate de contextul pandemic și problemele ce se vor ivi din tranziția către neutralitatea climatică ar trebui să reprezinte subiecte aflate cu prioritate pe agenda decidenților naționali sau europeni.

Următoarea sesiune plenară a Conferinței va avea loc în perioada 17-18 decembrie 2021, ocazie cu care grupurile de dezbateri vor prezenta recomandările formulate în urma parcurgerii temelor identificate și completate. De remarcat este și Summitul pentru Democrație, organizat de către președintele american, Joseph Biden, la începutul lunii decembrie. Într-un cadru global în care regimurile hibride și autocrațiile pun la îndoială capacitatea democrației de a face față provocărilor viitorului, Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii lucrează pentru a avansa valorile democratice și a implica cetățenii în construcția viitorului.

Eliza Vaș
Redactor-șef Newsletter

publicații

Romanian Journal of European Affairs - ediția de iarnă 2021

[continuare de la pag. 1] tranziției verzi din punct de vedere legislativ. În acest sens, criza actuală poate reprezenta o oportunitate pentru Uniunea Europeană și statele membre de a-și decarboniza economiile, în liniile obiectivelor asumate prin Acordul de la Paris.

Cercetarea efectuată de **Sima Rakutienė** (profesor și cercetător la Universitatea „Vytautas Magnus” din Kaunas) are în vedere coeziunea și loialitatea politică a deputaților lituanieni în Parlamentul European. Analiza cantitativă a voturilor exprimate demonstrează că aceștia prezintă un nivel ridicat de loialitate în raport cu grupurile politice reprezentate la nivel european. Loialitatea și coeziunea par a crește de la primul mandat la al doilea pentru eurodeputații aleși de mai multe ori. Acest fenomen poate fi o consecință a procesului socializării politice, care face ca eurodeputații aleși de mai multe ori să se adapteze regulilor și principiilor de funcționare specifice Parlamentului European.

Alexandra Horobeț (profesor la Academia de Studii Economice din București - ASE), **Oana Cristina Popovici** (lector la ASE și cercetător la Institutul de Prognoză Economică al Academiei Române) și **Lucian Belascu** (profesor la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu) argumentează că investițiile străine directe în statele din Europa Centrală și de Est ar trebui concentrate în domeniile care generează creștere economică, susțin mediul de afaceri local și reprezintă sectoare de activitate cu valoare adăugată ridicată. Utilizând o metodologie inovatoare, autorii concluzionează că cele mai importante elemente în atragerea investițiilor străine directe sunt: digitalizarea economiei și a pieței muncii, particularitățile economice ale fiecărui stat, respectiv dimensiunea pieței. Alți indicatori relevanți sunt produsul intern brut per capita, numărul persoanelor în învățământul superior, numărul persoanelor aflate în domenii și sectoare economice bazate pe pregătire înaltă.

Următorul articol, semnat de **George Anglițoiu** (profesor la Școala Națională de Studii Politice și Administrative) utilizează teoria securitizării pentru evidențierea rolului politicii în domeniul concurenței cu privire la poziționarea Uniunii Europene pe arena globală. Chiar dacă există provocări importante la adresa pieței unice, este vital ca Uniunea Europeană să rămână un actor competitiv pe piața globală, în special în contextul unui sistem internațional complex și dinamic.

Laura Gómez Urquijo (profesor la Universitatea din Deusto) subliniază că Pilonul European al Drepturilor Sociale era planificat pentru implementare într-o perioadă de stabilitate și creștere economică. În viziunea autoarei, criza sanitară și economică generată de pandemie a creat însă provocări fără precedent și un context mai degrabă nefavorabil pentru implementarea acestuia. Cu toate acestea, schimbarea de paradigmă în ceea ce privește rolul instituțiilor europene în guvernarea economică, consecință directă a crizei economice generată de pandemie, poate reprezenta o oportunitate pentru depășirea acestui impas.

Contribuția propusă de **Florin Bonciu** (profesor la Universitatea Româno-Americană și cercetător la Institutul de Economie Mondială al Academiei Române) are în vedere rolul Uniunii Europene într-o eventuală tranziție spre o economie bazată pe hidrogen, din perspectiva competiției geopolitice cu alți actori internaționali. Statele membre ale UE au avantaje multiple, printre care se numără: un set de reguli și norme la nivel european pentru a susține o astfel de tranziție, existența a numeroase companii europene din domeniul tehnologiei și distribuției energetice, respectiv capacitatea de atragere a investițiilor la nivel local, regional și național.

Karlis Bukovskis (asistent la Universitatea „Stradins” din Riga și director adjunct al Institutului Leton de Afaceri Internaționale), **Aleksandra Palkova** (cercetător la Institutul Leton de Afaceri Internaționale) și **Arturs Bikovs** (doctorand la Universitatea „Stradins” din Riga) analizează politica externă a Letoniei în raport cu statele din Asia Centrală din perspectiva specializării politicii externe a statelor mici. Autorii argumentează că, în vederea atingerii obiectivului Uniunii Europene de consolidare a relațiilor cu statele din Asia Centrală, Letonia poate juca un rol important, având în vedere expertiza sa în acest domeniu, precum și faptul că statele din regiune o percep ca pe un partener egal.

Ultimul articol din acest număr al revistei, elaborat de **Liliana Popescu** (profesor la Școala Națională de Studii Politice și Administrative) și **Răzvan Tudose** (doctorand la Școala Națională de Studii Politice și Administrative), analizează poziția Uniunii Europene pe arena globală, în contextul creșterii influenței altor actori internaționali, precum Republica Populară Chineză și Federația Rusă. Parteneriatul strategic dintre aceste două state creează noi provocări pentru decidenții europeni, atât în raport cu statele din vecinătatea Uniunii Europene, cât și în ceea ce privește relația transatlantică. Din acest punct de vedere, este necesar ca UE și Statele Unite ale Americii să-și întărească relația de cooperare, pentru a face față provocărilor viitorului.

Ediția lunii decembrie va putea fi accesată la adresa <http://rjea.ier.gov.ro>.

Cititorii noștri sunt invitați să consulte, de asemenea, [pagina de Facebook](#) a RJEA.

Ionuț-Mircea Marcu
Serviciul Studii Europene

Conferința ONU privind schimbările climatice (COP 26)

Se poate spune, fără exagerare, că așteptările legate de Conferința ONU privind schimbările climatice (COP26) au fost uriașe. Principalul motiv a fost probabil că această conferință a avut loc după două evenimente dificile: declanșarea pandemiei cauzate de COVID-19 în martie 2020 (conferința precedentă, COP25 a avut loc în 2019) și după numeroase fenomene meteorologice extreme în toată lumea (spre exemplu în Europa sau Australia).

De aceea, numeroși actori au dorit să aibă un impact asupra deciziilor care au fost luate la această întâlnire: lideri religioși, grupuri ale tinerilor, asociații profesionale, organizații nonguvernamentale. Dintre aceștia, considerăm că trei inițiative se remarcă prin reprezentativitate și impact: Summitul tinerilor privind clima al ONU, inițiativa reprezentanților grupurilor religioase și Summitul G20.

Importanța acestei conferințe a fost subliniată de organizarea, în cadrul evenimentelor premergătoare conferinței, a unei serii de întâlniri, desfășurate cu aproximativ o lună înainte de COP. Evenimentele pregătitoare de anul acesta au avut loc la Milano între 30 septembrie și 2 octombrie. În acest context, a avut loc pentru prima dată un summit în care tinerii au fost întrebați și ascultați cu privire la modul în care văd ei schimbările climatice și măsurile ce ar putea contribui la atenuarea efectelor acestora. Organizat la Milano între 28-30 septembrie 2021, evenimentul *Youth4Climate: Driving Ambition* s-a încheiat cu Declarația comună a celor 400 de tineri lideri din 186 de state care a fost apoi prezentată în cadrul unei întâlniri intergeneraționale moderată de către Reprezentantul pentru tineret al secretarului general al ONU, Jayathma Wickramanayake. Documentul de 44 de pagini intitulat [The #Youth4Climate Manifesto](#) a constituit un punct de pornire pentru discuțiile din cadrul COP26.

Există și o implicare semnificativă a liderilor religioși, cel mai cunoscut fiind probabil Papa Francisc, care a emis în 2015 enciclica „Laudato si’ despre grija pentru casa noastră comună”. În urma întâlnirii „*The Faith and Science: Towards COP26*” Papa Francisc, alături de reprezentanți ai aproape 40 de confesiuni, a semnat o Declarație comună ([Joint Appeal](#)) în care li se cere liderilor politici să ia măsuri pentru a limita creșterea temperaturii la maximum 1,5°C față de nivelurile pre-industriale, subliniind responsabilitatea pe care o au statele puternic industrializate, cele care trebuie să ia măsuri urgente, în relația cu cele în curs de dezvoltare, care vor trebui sprijinite pentru a-și reduce emisiile. Documentul a fost înaintat de Papa Francisc președintelui conferinței, Alok Sharma, și ministrului italian al afacerilor externe, Luigi di Maio.

COP26 a fost influențată de cel de-al 16-lea Summit G20 care a avut loc tot în Italia, de data aceasta la Roma, între 30 și 31 octombrie, la care au participat șefi de state și guverne din cele mai puternice 20 de economii ale lumii, alături de miniștri de finanțe, economie și sănătate. Aceste state reprezintă 60% din populația lumii și 80% din PIB-ul global. Prin urmare, deciziile luate au un impact semnificativ asupra fluxurilor comerciale. La reuniune, prima la acest nivel de la începutul pandemiei, nu au participat liderii Chinei, Japoniei, Mexicului, Arabiei Saudite și Rusiei.

Președinția italiană a grupului a ales ca priorități ale acestei întâlniri trei piloni: *People, Planet, Prosperity* (Oameni, planetă și prosperitate). Cu toate acestea, [Declarația finală a Summitului](#) a dezamăgit în privința angajamentului față de lupta împotriva schimbărilor climatice, din mai multe motive. În primul rând, angajamentul de reducere a emisiilor de dioxid de carbon a fost stabilit la 1,5. În al doilea rând, unele state membre nu și-au luat un angajament pentru anul 2050 referitor la implementarea acestei măsuri, ci au prelungit această perioadă spre 2060, cum a fost cazul spre exemplu al Chinei, în timp ce Rusia și India nu s-au angajat nici ele să respecte data de 2050. În al treilea rând, statele au decis ca până la finalul anului 2021 să nu mai susțină finanțarea publică internațională pentru producția nouă de energie pe bază de cărbune nestabilizat în străinătate, dar nu au stabilit un termen similar pentru producția internă. De asemenea, au reafirmat susținerea pentru finanțarea combaterii schimbărilor climatice prin strângerea a 100 de miliarde dolari pe an între 2020-2025 pentru a ajuta statele în curs de dezvoltare să-și reducă emisiile de dioxid de carbon. Uniunea Europeană a fost reprezentată la Summitul G20 de Charles Michel, președintele Consiliului European, și Ursula von der Leyen, președinta Comisiei Europene.

Prin urmare, observăm așteptări foarte mari ale celor ce vor fi afectați de deciziile Conferinței și o poziție mai degrabă precaută a celor care vor decide ce acțiuni politice și economice sunt necesare pentru a răspunde solicitărilor cetățenilor și cum vor fi acestea implementate.

În ceea ce privește organizarea și desfășurarea COP26, summitul liderilor mondiali reuniți la Glasgow a fost programat inițial pentru 31 octombrie - 12 noiembrie, însă a fost prelungit pentru a permite finalizarea unui document mai ambițios și inclusiv privind acțiunile și direcțiile viitoare în lupta pentru atenuare a efectelor schimbărilor climatice. Unul dintre cele mai așteptate momente ale conferinței a fost discursul fostului președinte american, Barack Obama. Acesta a subliniat că acțiunile liderilor politici nu s-au ridicat la nivelul așteptărilor cetățenilor și că singura modalitate prin care ne putem asigura că acest lucru se va schimba pe viitor este menținerea presiunii asupra decidenților. El s-a adresat în special tinerilor, pe care i-a încurajat să „rămână furioși”, dar să fie de asemenea pregătiți să accepte și compromisuri, care sunt inerente politicii. Carisma fostului președinte american a făcut ca intervenția sa să fie una dintre cele mai bine primite de către public.

O decizie surpriză a avut loc în penultima zi a Summitului, când primele două economii ale lumii, SUA și China, au anunțat un acord în care se angajează să lucreze împreună pentru a limita creșterea temperaturii globale cu 1,5°C, așa cum s-a stabilit prin Acordul de la Paris. Acest lucru demonstrează că există puncte comune, chiar dacă minimale, între cele două state, ceea ce poate permite o continuare și chiar extindere a cooperării în acest domeniu.

În ceea ce privește Uniunea Europeană, aceasta a fost reprezentată la conferință de o delegație condusă de președintele Consiliului European, Charles Michel, de președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, și de prim-ministrul Sloveniei, Janez Janša, președintele actual al [Consiliului UE](#). Parlamentul European, care urmărește o politică de mediu foarte ambițioasă, a trimis la acest eveniment o [delegație](#) condusă de Pascal Canfin (grupul Renew), care a subliniat la încheierea lucrărilor că acordul final se bazează pe cel mai mic numitor comun și de acum înainte numeroși alți pași vor fi necesari pentru acțiuni credibile. În intervenția sa, președintele Charles Michel a subliniat printre altele că UE a mobilizat 25 de miliarde din cele 100 miliarde promise statelor în curs de dezvoltare pentru a reduce emisiile de dioxid de carbon, iar alte 5 miliarde vor fi adăugate de către [Comisie](#), arătând astfel angajamentul ferm al Uniunii în respectarea angajamentelor asumate.

Alături de SUA, UE este inițiatorul a Angajamentului global pentru reducerea emisiilor de metan ([Global Methane Pledge](#)), semnat de peste 103 de state pentru a reduce emisiile de metan cu 30% până în 2030 față de nivelul din 2020. În orice caz, unele dintre economiile mari care emit cantități importante de metan nu au semnat documentul: China, India și Rusia. De asemenea, Uniunea a semnat alături de Franța, Germania, Marea Britanie, SUA și Africa de Sud, Declarația politică pentru o tranziție energetică justă în Africa de Sud ([Political Declaration on the Just Energy Transition in South Africa](#)).

România a fost reprezentată la eveniment de președintele Klaus Iohannis, care a menționat în discursul său că România și-a redus emisiile de gaze cu efect de seră cu 64% între 1989 și 2019, iar emisiile de CO₂ pe unitatea de PIB au fost reduse cu 77%, mai mult decât dublul mediei globale. În același timp a subliniat că România se alătură inițiativei SUA, Misiunea de Inovare în Agricultură pentru Climă (Agriculture Innovation Mission for Climate). Nu în ultimul rând, poziția României este de susținere a [reducerii emisiilor UE cu 55% până în 2030](#). O altă inițiativă la care țara noastră s-a alăturat este [Declarația de la Glasgow privind pădurile și utilizarea terenurilor](#), care a fost anunțată în timpul întrevederii președintelui Iohannis cu Alteța Sa Regală Charles, Prinț de Wales, un demers al Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord.

După două săptămâni de întâlniri, dezbateri și discursuri, a fost agreat documentul final al Summitului, ce completează Cadrul de reglementare de la Paris privind implementarea Acordului de la Paris și crește de la 30% la 90% părțile¹ care au stabilit ca obiectiv să ajungă la emisii net-zero de dioxid de carbon, iar 154 de părți au anunțat noi ținte privind aceste emisii. În ceea ce privește pădurile, 130 de părți s-au angajat să renunțe până în 2030 la tăierea acestora. Negocierile intense care au dus la documentul final reprezintă lucruri diferite pentru fiecare parte implicată în funcție de interesele enunțate. Criticii menționează că nu s-a mers suficient de departe, [mai ales statele insulare](#) în privința deciziei de a se renunța în special la utilizarea cărbunelui, în timp ce [organizatorii](#) și alți actori implicați în negocieri subliniază că pentru prima dată în istoria conferinței se menționează necesitatea reducerii folosirii cărbunelui.

De remarcat este și faptul că SUA au fost foarte active pe parcursul conferinței, fiind implicate în propunerea a numeroase inițiative, ceea ce transmite un puternic mesaj de încredere în legătură cu importanța subiectului. De reținut, pe lângă cifrele menționate în documentele oficiale finale și nenumăratele informații care au fost transmise pe parcursul celor două săptămâni ale conferinței, este faptul că, mai mult ca oricând, subiectul schimbării climatice cauzate de activitatea umană este astăzi pe agenda publică internațională. Acesta atrage numeroși decidenți, politicieni, lideri de opinie, actori economici, vedete și simpli cetățeni (poliția scoțiană estimează că au avut loc aproximativ 200 de evenimente de protest în paralel cu evenimentele oficiale) de pe tot globul, toți interesați de cum anume se va acționa mai departe în lupta împotriva schimbărilor climatice.

Mihaela-Adriana Pădureanu
Serviciul Studii Europene

¹ Statele care au semnat Convenția privind schimbările climatice se numesc părți.

„România educată pentru o Europă a viitorului”, eveniment organizat de IER în marja Conferinței privind viitorul Europei

Institutul European din România (IER), în parteneriat cu Ministerul Afacerilor Externe (MAE), a organizat în data de 26 octombrie 2021, dezbateră online cu tema „România educată pentru o Europă a viitorului”. Dezbateră face parte din seria evenimentelor dedicate Conferinței privind viitorul Europei.

Invitați la acest eveniment au fost: **Iulia Matei**, secretar de stat pentru Afaceri Europene, Ministerul Afacerilor Externe, **Ligia Deca**, consilier prezidențial pentru educație și cercetare, Administrația Prezidențială, **Felicia Săndulescu**, coordonator al echipei de pilotare în România a modulului SELFIE pentru învățarea la locul de muncă, implementat de Comisia Europeană, coordonator grup de lucru pentru elaborarea Ghidului pentru învățământul profesional și tehnic, anul școlar 2020-2021, și **Gelu Duminiță**, sociolog, director executiv al Agenției de Dezvoltare Comunitară ”Împreună”, consultant educațional al Consiliului Europei - proiectul INSCHOOL. Evenimentul a fost moderat de **Ana-Maria Anghelescu**, expert Serviciul Studii Europene (IER).

Scopul evenimentului a fost de a analiza modul în care sistemul educațional național poate crea competențe care să răspundă cerințelor viitoare de pe piața muncii. Accelerarea tranziției digitale și a utilizării noilor tehnologii va genera locuri de muncă pentru care vor fi necesare competențe specifice. La nivel național, programul „România Educată”, care acordă un rol central elevului, este definit și în logica anticipării nevoilor pieței muncii, fiind propuse acțiuni specifice, precum: creșterea relevanței curriculare a educației generale și dezvoltarea unei rute complete în învățământul profesional și tehnic.

Printre subiectele abordate s-au numărat: provocările legate de digitalizare sau reziliența societății, precum și dubla tranziție (climatică și digitală), care determină dezvoltarea competențelor specifice viitorului, astfel încât activitățile să fie gestionate corespunzător din perspectiva educației; transformarea școlii românești pentru ca progresul societății să se realizeze într-un ritm similar cu cel al partenerilor europeni, cu accent asupra utilizării fondurilor europene, modalităților de sprijin și rolul cadrelor didactice în facilitarea asimilării acestor competențe, respectiv implicarea mediului privat ca partener în relația cu sistemul educațional. De asemenea, a fost prezentat modulul Selfie WBL, un instrument european digital de învățare la locul de muncă, lansat în 2018 de către Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene și Direcția Generală Educație, Tineret, Sport și Cultură, care a fost pilotat în România în 2020 și preluat în Strategia privind digitalizarea educației din România 2021-2027.

Înregistrarea dezbaterii este disponibilă pe canalul [YouTube](#) al IER. Pentru mai multe detalii referitoare la această dezbateră, vă rugăm să accesați site-ul Institutului, secțiunea [Evenimente](#).

Evenimentele dedicate [Conferinței privind Viitorul Europei](#), organizate de IER, reprezintă o oportunitate de a implica cetățenii în dialog cu experți, reprezentanți ai instituțiilor europene, ai mediului academic etc., pe teme de actualitate la nivelul Uniunii Europene.

Laura-Ștefania Anton
Serviciul Comunicare

Perspective româno-franceze asupra viitorului și unității Europei

În data de 20 octombrie 2021, Institutul European din România și Fundația Robert Schuman (Paris) au organizat dezbateră online cu tema „Către o Europă mai unită”. În cadrul evenimentului au avut intervenții: **Jean-Dominique Giuliani**, președinte Fundația Robert Schuman, **Oana-Mihaela Mocanu**, director general, Institutul European din România, **Alain Lamassoure**, fost deputat în Parlamentul European, președinte al Consiliului Științific al Fundației Robert Schuman, **Pascale Joannin**, director general, Fundația Robert Schuman, **Daniel Dăianu**, fost deputat în Parlamentul European, membru al Academiei Române, președinte al Consiliului Fiscal, **Antonia Colibășanu**, lect. univ. dr., Departamentul Relații Internaționale și Integrare Europeană, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, analist geopolitic senior la Geopolitical Futures.

Moderarea evenimentului a fost asigurată de **Mihai Sebe**, șef Serviciu Studii Europene din cadrul IER, care a subliniat provocările generate de criza medicală la nivelul Uniunii Europene și faptul că în urma acestei dezbateri se dorește abordarea manierei în care statele membre pot avansa împreună în probleme ce țin de politica externă, de prioritățile strategice și de politica economică.

Intervențiile invitaților s-au concentrat pe lecțiile acumulate la nivel european în contextul pandemiei de Covid-19, potențiale măsuri și obiective pe care Uniunea Europeană ar trebui să le aibă în vedere în perioada următoare, mai ales în contextul Conferinței privind viitorul Europei. În acest sens, participanții au subliniat și discutat provocările curente pe care UE trebuie să le gestioneze, cum ar fi: redresarea economică; criza modelului de dezvoltare actual, criză accelerată de schimbările climatice; deficitul de încredere în elitele politice, respectiv creșterea importanței economice și politice a Asiei pe arena internațională. Având în vedere necesitatea de a fi pregătiți pentru provocările deceniilor viitoare, a fost menționată preocuparea din ce în ce mai vizibilă la nivel european pentru anticiparea tendințelor și evaluarea datelor și a evenimentelor în evoluție.

evenimente

Reprezentanții Fundației Robert Schuman au oferit informații cu privire la viziunea Președinției Franței la Consiliul Uniunii Europene, care se va concentra pe trei piloni: apartenență, redresare economică și consolidarea puterii europene. Relansarea economică evidențiază necesitatea unei noi economii, bazată pe principiile tranziției ecologice și digitale, dar ținând cont și de efectele fenomenelor migratorii. În acest fel se urmărește consolidarea unității europene, prin întărirea pieței interne și creșterea responsabilității și rolului UE la nivel global

Înregistrarea dezbaterii este disponibilă pe canalul [Youtube](#) al IER. Pentru mai multe detalii vă rugăm să accesați site-ul Institutului, secțiunea [Evenimente](#).

Ana-Maria Anghelescu
Serviciul Studii Europene

proiecte

Institutul European din România implementează cu succes proiectul EUREKA

Institutul European din România (IER) derulează, începând cu data de 15 iulie 2019, proiectul „EUREKA - Un acces cheie la drepturile UE”. Proiectul urmărește să faciliteze exercitarea de către cetățenii europeni a dreptului la liberă circulație, precum și incluziunea și participarea acestora în statele membre gazdă, pe baza schimbului de competențe și activități în plan local, național și transnațional, prin accesarea și utilizarea informațiilor digitale. Proiectul este coordonat de Centrul de Studii și Cercetare IDOS (Italia) și implementat alături de parteneri din șase state europene: Croația (Zagreb Grad), Franța și Portugalia (Tandem Plus), Germania (Acli e.V.), Italia (Asociația ACLI, Patronatul ACLI, Fondazione Mondo Digitale, ANCI Lazio), România (Institutul European din România, Novapolis, Cartel ALFA). Proiectul a fost finanțat prin programul Comisiei Europene: European Rights, Equality and Citizenship - REC.

În cadrul acestui demers, au fost dezvoltate trei noi instrumente pentru a veni în sprijinul cetățenilor mobili ai Uniunii Europene. Primul dintre acestea a fost Manualul de bune practici intitulat „EU Mobile Citizens go digital”. Manualul, în versiunea sa 2.0, editată de IDOS și IER, își propune ca, pe baza datelor adunate și prelucrate de cercetătorii implicați în proiect, să ofere decidenților locali și naționali, părților-interesate și responsabililor din domeniul mobilității o serie de recomandări privind facilitarea liberei circulații. Aceste recomandări au la bază valorile și principiile Uniunii Europene precum pacea, democrația, justiția, promovarea diversității și a nediscriminării.

Celelalte două instrumente principale dezvoltate în cadrul proiectului au o dimensiune digitală: portalul [Key4mobility](#) și aplicația [Key4mobility](#), disponibilă în [Google Play](#) și [AppStore](#). Aceasta din urmă permite, de pe orice dispozitiv mobil, găsirea de informații și indicații utile mobilității în Uniunea Europeană. Cele două instrumente digitale acordă importanța cuvenită multilingvismului, iar informațiile privind cele șase state membre antrenate în proiect pot fi accesate în limbile naționale. Portalul oferă informații despre cinci secțiuni majore: reședință (și familie), ocupare, securitate socială, educație, antidiscriminare. De asemenea, portalul prezintă, într-o secțiune separată, drepturile și îndatoririle cetățenilor europeni.

Proiectul „EUREKA - Un acces cheie la drepturile UE” oferă celor peste 13,4 milioane de cetățeni europeni mobili date referitoare la cum pot să-și desfășoare viața personală și profesională atunci când aleg să lucreze sau să studieze într-un alt stat membru al Uniunii Europene. Aceste date provin din surse oficiale și sunt prezentate în mod clar pentru a ajunge la un număr cât mai mare de cetățeni.

Iulian Onească și Mihaela-Adriana Pădureanu
Serviciul Studii Europene

Redactor-șef: Eliza Vaș
Redactori: Mihai Sebe, Ionuț-Mircea Marcu, Mihaela-Adriana Pădureanu, Ana-Maria Andreea Anghelescu
Revizie RO: Mariana Bara
Traduceri RO-EN: Ionuț-Mircea Marcu, Mihaela-Adriana Pădureanu, Ana-Maria Andreea Anghelescu, Laura-Ștefania Anton
Grafică & DTP: Mihai Paraschiv

* Textele publicate în acest Newsletter exprimă opinia autorilor și nu reprezintă poziția oficială a Institutului European din România.

ISSN 2065 - 457X

Pentru a primi viitoarele numere ale Newsletterului IER, vă puteți abona [aici](#).

Institutul European din România
Bld. Regina Elisabeta nr. 7-9, RO - 030016, București, România
Tel: (+4021) 314 26 96/110 / Fax: (+4021) 314 26 66
Contact: newsletter@ier.gov.ro
Web: <http://ier.gov.ro>